

REFERAT Psykiatri- og Handicapudvalget - 2018-2021 d. 06-03-2019

Mødedato Onsdag d. 06. marts 2019 kl. 19:00

Mødested Mødelokale 2608 - Gladsaxeværrelset

Indholdsfortegnelse

Handleplaner på det psykosociale område og handicapområdet, behandling.....	3
Pulje til funktionsændringer og myndighedskrav, takstfinansierede tilbud 2019, behandling.....	6
Socialt frikort, orientering.....	7
Magtanvendelser i 2018 på Psykiatri- og Handicapudvalgets område, orientering.....	9
Meddelelser.....	12
Lukket: Lukkede meddelelser.....	13
Godkendelse af mødets beslutninger.....	14

Punkt 1: Handleplaner på det psykosociale område og handicapområdet, behandling

18-2-27.00.00-P22

Beslutning

Godkendt.

Klaus Fritzbøger var ikke til stede.

Sagsfremstilling

Baggrund

Plan 2020 – for det psykosociale område og Plan 2020 – for handicapområdet udløber ved udgangen af 2019. Psykiatri- og Handicapudvalget fik på møde 06.02.2019, punkt 5 og 6, forelagt en status på hver af de to planer. Status viser, at Gladsaxe Kommune på mange områder er nået langt og har igangsat mange tiltag for at realisere planernes visioner, men også, at der fortsat er områder, hvor der er behov for at styrke indsatsen. Social- og Sundhedsforvaltningen foreslår derfor, at der som afløser for de nuværende planer udarbejdes en til flere handleplaner på det psykosociale område og på handicapområdet.

Såfremt udvalget beslutter, at der skal udarbejdes nye handleplaner, foreslår forvaltningen nedenstående rammer og proces for tilblivelsen af handleplanerne.

Forslag til rammer

Gladsaxe Kommunes Handicappolitik udgør rammen for udarbejdelsen af handleplanerne. Det vil sige, at handleplanerne skal bidrage til at implementere Handicappolitikens vision og værdier. Andre relevante politikker og strategier, som eksempelvis Gladsaxe Strategien og Sundhedspolitikken, er ligeledes med til at definere rammerne for handleplanerne.

Handleplanerne skal have en kortere tidshorisont end de nuværende planer, da udviklingen i diagnoser, teknologi, behandling, metoder mv. forventes at ske med større hast i fremtiden end i de foregående år. Handleplanerne skal samtidig være mere målrettede, og hver handleplan skal derfor ligesom på sundhedsområdet have fokus på et særskilt indsatsområde, der ønskes særligt fokus på. Perioden, som handleplanerne dækker over, afhænger af det enkelte indsatsområde, der ønskes særligt fokus på. Et indsatsområde kan være tværgående og således gælde for både det psykosociale område og handicapområdet. Et eksempel på et indsatsområde kan være ”Støtte til familie og netværk”, som er et område, der blev indarbejdet i Handicappolitikken, da politikken blev revideret i 2018 (jf. evt. Psykiatri- og Handicapudvalget 07.11.2018, punkt 2).

Handleplanerne skal være ambitiøse, borgerrettede og rette sig mod det omkringliggende samfund. Det vil sige, at borgere og samarbejdspartnere som eksempelvis det lokale erhvervsliv, fritids-/foreningsliv og interesseorganisationer (herefter benævnt interessenter) både bliver tænkt ind i processen for udarbejdelse af planerne og i de forslag til løsninger og tiltag, som planerne skal resultere i. Planerne kan derfor skabe rammerne for, at der arbejdes med eksempelvis forpligtende partnerskaber med virksomheder mv., og i at nye løsninger, hvor det er muligt, udvikles og realiseres i samarbejde med borgere, pårørende, lokalsamfund mv. Det er samme tilgang til samarbejde som i Gladsaxestrategien. De nye handleplaner adskiller sig dermed fra 2020-planerne, hvor udgangspunktet var, at forvaltningen gennemførte alle tiltag. Planerne skal fortsat afspejle et borgersyn, der tager udgangspunkt i den rehabiliterende tilgang og har fokus på borgernes ønsker, mål og mulighed for at leve et selvstændigt liv, jf. Handicappolitikken.

Forslag til proces

Formålet med den foreslåede proces er at udarbejde nogle handleplaner, som afspejler interessenternes ønsker og behov. Interessenterne inviteres derfor til at komme med input til, hvilke indsatsområder Gladsaxe Kommune skal have særligt fokus på de kommende år, dvs. hvilke indsatsområder, der skal udarbejdes handleplaner for.

Konkret foreslås, at forvaltningen afholder brugermøder på Gladsaxe Kommunes tilbud på det psykosociale område og på handicapområdet med henblik på at få input fra borgerne. Herved sikres det, at sårbare borgere, som kan have svært ved at komme til orde i større forsamlinger, kan blive hørt. Der afholdes 4-6 brugermøder på hvert område for at sikre størst mulig deltagelse og for at kunne målrette mødets indhold til borgergruppens behov. Datoerne for brugermøderne er endnu ikke fastlagt, men afholdes i perioden april – maj 2019. Herefter afholder Psykiatri- og Handicapudvalget én stor workshop for alle interessenter, hvor også eksterne interessenter har mulighed for at komme med deres input. Borgerne kan også deltage på workshoppen. Forvaltningen foreslår enten datoen 20.06.2019 eller datoen 25.06.2019 til dette arrangement. Psykiatri- og Handicapudvalget har ikke andre planlagte aktiviteter disse dage.

De indkomne forslag til indsatsområder forelægges Psykiatri- og Handicapudvalget med henblik på, at udvalget afgør, hvilke 1-3 indsatsområder på hhv. det psykosociale område og på handicapområdet, der skal udarbejdes handleplaner for de første 1-2 år. Hvis forvaltningen vurderer, at der er områder, som der er behov for at styrke, men som interessenterne ikke har nævnt, forelægger forvaltningen også disse forslag til indsatsområder for udvalget i samme sag.

Høringsproces og proces for den videre politiske behandling planlægges, efter at udvalget har besluttet hvilke indsatsområder, der skal udarbejdes handleplaner for, da indsatsområdet er afgørende for hvilke interessenter, der kan inddrages i udarbejdelsen af handleplanen, samt hvem der skal have handleplanen i høring.

Forslag til proces er skitseret i Tabel 1.

Tabel 1. Forslag til overordnet proces og tidsplan

Tidspunkt	Aktivitet
Marts 2019	Psykiatri- og Handicapudvalget behandler sag om rammer og proces for udarbejdelse af handleplaner
April – maj 2019	Afholdelse af brugermøder mhp. at få input til indsatsområder.
20. eller 25. juni 2019	Psykiatri- og Handicapudvalget afholder workshop mhp. at få input til indsatsområder.
Oktober 2019	Psykiatri- og Handicapudvalget beslutter, hvilke indsatsområder der skal udarbejdes handleplaner for
2020	Høringsperiode og videre politisk proces

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller,

1. at 2020-planer erstattes af nye handleplaner på det psykosociale område og handicapområdet,
2. at forslag til rammer og struktur for udarbejdelse af handleplanerne godkendes, samt

3. at udvalget tager stilling til dato for afholdelse af workshop.

Relateret behandling

Psykiatri- og Handicapudvalget, 07.11.2018, punkt 2

Psykiatri- og Handicapudvalget, 06.02.2019, punkt 5 og 6.

Punkt 2: Pulje til funktionsændringer og myndighedskrav, takstfinansierede tilbud 2019, behandling

18-20-82.00.00-000

Adresse

Beskæftigelse, Aktivitet og Samvær (BAS), Kellersvej 17, 2860 Søborg

Beslutning

Udgik.

Sagsfremstilling

Der er i forbindelse med budgetvedtagelsen 2019-2022 givet anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 494.000 kr. i 2019 til funktionsændringer og myndighedskrav på de takstfinansierede tilbud.

Psykiatri- og Handicapudvalg besluttede 05.12.2018, punkt 2, at puljens udmøntning skal forelægges til godkendelse forud for igangsættelse af arbejderne. Som følge af den igangværende om- og nybygning på Kellersvej søges puljen primært anvendt på områder, der ikke indgår som del af anlægsprojektet på Kellersvej.

Det blev endvidere på Byrådets møde 29.11.2017, punkt 118, besluttet, at puljen på 494.000 kr. til funktionsændringer og myndighedskrav på det takstfinansierede område i 2017-2019 hvert år forlods skal udmøntes med 250.000 kr. til projektet "Fitness for alle". Der er i 2019 således 244.000 kr. til yderligere udmøntning. Desuden vil der i forbindelse med regnskab 2018 blive overført et uforbrugt budgetbeløb på 205.000 kr. til budget 2019.

Denne sag forelægges for Psykiatri- og Handicapudvalget med henblik på at opnå udvalgets godkendelse af puljens udmøntning i 2019.

Udmøntning af puljen

Tilbuddene er i starten af 2019 blevet gjort opmærksom på muligheden for at komme med ønsker for det kommende år.

Der er indkommet et ønske i forbindelse med etablering af "Fitness for alle" på 300.000 kr. til nyt indgangsdør- og vinduesparti ved hovedindgangen, samt etablering af CTS-system. 244.000 kr. finansieres af puljen i 2019, og 56.000 kr. finansieres af en del af de overførte midler fra puljen for 2018.

Hvis der opstår uforudsete myndighedskrav og funktionsændringer henover året, vil det kunne finansieres af de resterende 149.000 kr. af det uforbrugte budgetbeløb på 205.000 kr. fra puljen for 2018.

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller,

1. at det anførte arbejde godkendes.

Relateret behandling

Psykiatri- og Handicapudvalget 05.12.2018, punkt 2

Punkt 3: Socialt frikort, orientering

18-350-00.01.00-P20

Beslutning

Til efterretning.

Klaus Fritzboeger var ikke til stede.

Sagsfremstilling

Lov om forsøg med socialt frikort trådte i kraft 01.01.2019. I en to-årig forsøgsperiode fra 2019-2020 giver frikortet socialt udsatte borgere mulighed for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit pr. kalenderår ved ordinært og ustøttet arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder mv., uden at indtægten fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser.

I en sag til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget 13.11.2018 blev udvalget orienteret om socialt frikort, og at Social- og Sundhedsforvaltningen ville forelægge en sag om implementering af ordningen på et senere tidspunkt. Derfor forelægges denne sag.

Sagen forelægges enslydende for Beskæftigelses- og Integrationsudvalget 05.03.2019 og Psykiatri- og Handicapudvalget 06.03.2019.

Målgruppen

Målgruppen for socialt frikort er personer med særlige sociale problemer, der er socialt udsatte (f.eks. pga. hjemløshed eller misbrug) eller har psykiske vanskeligheder (f.eks. angst eller depression), og som opfylder betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V (voksenbestemmelserne) i Lov om Social service.

Personer med fysisk eller kognitivt handicap er ikke i målgruppen for socialt frikort, medmindre de samtidig har særlige sociale problemer. Borgere, der alene modtager hjælp efter Lov om Social service, afsnit V, som følge af et fysisk eller kognitivt handicap f.eks. muskelsvind, synsbesvær eller demens, kan ikke visiteres til socialt frikort. Det er en forudsætning, at personerne i målgruppen er langt fra beskæftigelse og uddannelse, således at de hverken har været under uddannelse eller har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. inden for det seneste år. Desuden er det en betingelse, at borgeren opfylder opholdskravet i § 11 i Lov om Aktiv socialpolitik.

Administration af socialt frikort

Det er kommunerne, der skal visitere borgerne til socialt frikort. Med loven vil borgeren skulle visiteres til det sociale frikort på baggrund af en konkret individuel vurdering af, om den pågældende er i målgruppen, jf. ovenstående beskrivelse. Det er ikke en betingelse, at den pågældende borger rent faktisk modtager en ydelse eller et tilbud.

Det er hensigten med ordningen, at borgeren skal være visiteret af kommunen, før borger og virksomhed møder hinanden, så der kan laves en aftale straks efter mødet, og de ikke skal vente på en evt. visitering af borgeren til socialt frikort. Aflønningen sker fra job til job mellem arbejdsgiver og lønmodtager.

Det er en forudsætning for at kunne tjene et skattefrit beløb og ikke blive modregnet i offentlige ydelser, at kommuner og virksomheder anvender den IT-løsning, der er udviklet til at administrere ordningen om socialt frikort. Borgeren skal derfor give samtykke til, at kommuner og virksomheder må behandle fortrolige oplysninger om borgeren. IT-løsningen skal bruges af borgeren, virksomhederne og de offentlige myndigheder. Det er den kommunale sagsbehandler, som til en start skal oprette borgeren i IT-løsningen. Virksomheden skal indberette borgerens aktivitet, og betaling til borgeren sker via et pengeinstitut f.eks. via virksomhedens anvendte lønsystem, men kan også ske kontant. Socialministeriet har udviklet et mærke til de virksomheder, der ansætter med socialt frikort, så de kan bruge det i branding af virksomheden.

Socialt frikort i Gladsaxe Kommune

Brugen af socialt frikort er en mulighed, som ligger fint i tråd med øvrige indsatser i kommunen om at få udsatte borgere tættere på arbejdsmarkedet. Således ville socialt frikort være en god mulighed for at afprøve yderligere nye tiltag i kommunens igangværende initiativer som f.eks. utraditionelle job og indsatsen med socialt ansvarlige virksomheder.

Brugen af socialt frikort administreres af Ydelsesenheden på beskæftigelsesområdet. Forvaltningen vil arbejde proaktivt for gradvist at øge kendskabet til socialt frikort bl.a. ved at lægge informationsmateriale ud på aktivitets- og samværstilbud som Skur2, Mødestedet, Carlshuse og Ungehuset, samt i Rusmiddelcenteret, Kildevældets Akutboliger og hos andre relevante kommunale instanser, hvor borgere fra målgruppen må formodes at komme, f.eks. Handicaprådgivningen. Således vil borgere også selv have mulighed for at rette henvendelse til forvaltningen, hvis de ønsker at blive visiteret til socialt frikort og dermed benytte det.

Af bemærkningerne til lovforslaget skønnes det – dog med betydelig usikkerhed – at knap 4.000 personer årligt vil anvende det sociale frikort. Skønnet svarer til ca. 47 personer i Gladsaxe Kommune.

Evaluering

Børne- og Socialministeriet vil foretage en evaluering af ordningen med socialt frikort i forsøgsperioden, der løber i 2019-20. Herefter tages der politisk beslutning om evt. at gøre ordningen permanent.

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Relateret behandling

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget 13.11.2018, punkt 8.

Punkt 4: Magtanvendelser i 2018 på Psykiatri- og Handicapudvalgets område, orientering

19-1-27.00.00-K07

Beslutning

Til efterretning.

Klaus Fritzbøger var ikke til stede.

Sagsfremstilling

Baggrund

Ifølge Bekendtgørelse om ”Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne og modtagepligt i boformer efter Lov om Social service” nr. 1231 af 13.11.2017 § 17, stk. 2, skal der årligt forelægges beretning for kommunalbestyrelsen, så kommunalbestyrelsen kan følge udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i den personlige frihed med henblik på en vurdering af behovet for opfølgning. Byrådet har delegeret behandlingen til fagudvalgene.

Magtanvendelse er et fysisk indgreb i selvbestemmelsesretten, dvs. et indgreb, der sættes i værk over for en borger, som aktivt modsætter sig eller forholder sig passivt (dvs. ikke samtykker) til den konkrete foranstaltning. Magtanvendelse omfatter alle tilfælde, hvor en borger ved en anden persons, som regel fysiske, indgriben begrænses i sin frie færden og dermed i sin selvbestemmelse.

Magtanvendelse må lovligt benyttes, når det er nødvendigt at handle over for et andet menneske mod dennes vilje for at varetage omsorgspligten, og det er desuden et krav, at situationen vil blive vurderet som omsorgssvigt, hvis der ikke gribes ind. Formålet er at undgå, at borgeren (eller evt. andre borgere og/eller medarbejdere i borgerens nærhed) lider væsentlig personskade.

Social- og Sundhedsforvaltningen fremlægger her beretning om de indberettede magtanvendelser i 2018 over for borgere i de sociale tilbud i Gladsaxe Kommune, hvor Psykiatri- og Handicapudvalget er driftsherre.

Behandling af indberetninger om magtanvendelse

Når et tilbud foretager en magtanvendelse mod en borger, skal tilbuddet give Social- og Sundhedsforvaltningen i borgerens handlekommune skriftlig besked. Socialtilsyn Hovedstaden modtager kopi af alle indberetninger.

Anmeldelsen behandles af borgerens handlekommune. Handlekommunen skal blandt andet vurdere, om indgrebet har været lovligt eller ikke-lovligt. Hvis handlekommunen vurderer, at en magtanvendelse ikke har været det mindst mulige indgreb, vil handlekommunen betegne magtanvendelsen som ikke-lovlig.

Alle anmeldelser vedrørende Gladsaxe-borgere behandles derfor af Social- og Sundhedsforvaltningens fagspecialister, uanset om Gladsaxe-borgerne er bosat i et tilbud, der er beliggende i Gladsaxe eller i en anden kommune.

Fordeling af magtanvendelser på Gladsaxe Kommunes sociale tilbud i 2018

Der er i 2018 sket et stort fald i antallet af magtanvendelser på Gladsaxe Kommunes sociale tilbud fra i alt 113 indberetninger i 2017 til i alt 64 indberetninger i 2018. Gladsaxe Kommunes sociale tilbud har gennem de seneste mange år været opmærksomme på brugen af magtanvendelser, og fra 2018 har også Socialtilsynet haft skærpet fokus på brugen af magtanvendelser, og hvordan den kan mindskes eller helt undgås.

Forvaltningens fagspecialister har i 2018 jævnligt været ude på de berørte tilbud og understøttet de daglige ledere i arbejdet i tilsynets udviklingsmål, herunder at nedbringe magtanvendelser. Socialtilsynets fokus har desuden skærpet opmærksomheden om arbejdet med at nedbringe eller undgå magtanvendelser, også på tilbud hvor magtanvendelser normalt ikke forekommer.

Botilbuddet Kellersvej 6 og dagtilbuddet Kellersvej 8A tegner sig fortsat for størstedelen af de magtanvendelser, der finder sted på Gladsaxes tilbud. Dagtilbuddet i 8A er dagtilbud for beboerne på Kellersvej 6, og der er derfor tale om samme borgergruppe. Borgerne har alle autismspektrumforstyrrelser og er meget sensitive over for selv mindre forandringer, som f.eks. skift af medarbejdere, skift mellem aktiviteter og lignende. Medarbejderne i tilbuddene arbejder kontinuerligt på dels at afhjælpe borgernes angst i disse overgange og forandringer, og dels på selv at reagere mindst muligt indgribende ved behov for fx fastholdelse. Til trods herfor er det svært at undgå, at borgerne en gang imellem reagerer impulsivt, uden at der er en tydelig eller forudsigelig årsag for omgivelserne. I disse tilfælde når medarbejderne ikke altid at forebygge en situation med udadreagerende adfærd. Borgerne kan desuden have perioder, hvor de reagerer mere voldsomt eller udadrettet end normalt, hvilket afspejler sig i udsving i antallet af magtanvendelser fra måned til måned på de samme tilbud.

Ikke-lovlige magtanvendelser på Gladsaxe Kommunes tilbud

Af de 64 indberetninger fra Gladsaxe Kommunes sociale tilbud er de 27 blevet vurderet lovlige, mens 2 hændelser er vurderet ikke-lovlige af borgernes handlekommuner. De øvrige 35 indberetninger er fortsat under behandling i handlekommunerne.

De to magtanvendelser, som handlekommunerne har vurderet ikke-lovlige, drejer sig om:

1. En situation, hvor en borger river og bider, og bliver fastholdt i 5 minutter på gulvet. Episoden finder sted i borgerens lejlighed.
2. En situation, hvor en borger i et fællesrum reagerer mod medarbejderen, og bliver guidet ind i sin egen lejlighed. Her kaster borgeren med en fjernbetjening (dog ikke direkte mod medarbejderen) og vil ikke stoppe sin adfærd. Medarbejderen ser sig nødsaget til at fastholde borgeren.

Når en magtanvendelse vurderes ikke-lovlig, bliver hændelserne altid drøftet i personalegrupperne, således at man i en lignende situation kan undgå brug af magt eller handle efter mindsteindgrebsprincippet.

Håndtering og nedbringelse af magtanvendelser

2019 vil i lighed med 2018 være præget af det store byggeri på Kellersvej, som i sommeren 2019 også indebærer indflytning i nye lejligheder for en gruppe af de borgere, der pt. bor i genhusningsboliger. Det kan give uro og skift, der kan gøre nogle beboere stressede og mere tilbøjelige til at reagere udad. Personalet i alle de berørte tilbud og huse har stort fokus på dette og arbejder på at gøre rammerne så rolige og forudsigelige som muligt for alle beboere. Kellersvej 6 er ikke direkte involveret i byggeriet, men borgerne her bliver også påvirket af lyde og uro fra byggepladsen.

På trods af byggeriet er der sket et stort fald i antallet af magtanvendelser fra 2017-2018, og Social- og Handicapafdelingen vil i 2019 fortsat arbejde på at undgå magtanvendelser. Tilbuddene vil derfor fortsætte de gode initiativer, der allerede er iværksat. Der er f.eks. etableret erfaggrupper for vejledere i voldsforebyggelse og ”nænsom nødværge”, og forvaltningens fagspecialister understøtter det pædagogiske arbejde med at aflede og finde andre alternativer til brug af magt eller fastholdelse.

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Relateret behandling

Psykiatri- og Handicapudvalget 07.03.2018, punkt 19

Bilag

Bilag 1. Årsberetning 2018 Magtanvendelser

Punkt 5: Meddelelser

18-863-00.01.00-A26

Meddelelse

Forvaltningen orienterede om, at de to praktiserende læger med praksis i Gentofte, som har overtaget borgerne på Bank Mikkelsens Vej i Gentofte og på Kellersvej 8-10 i Gladsaxe, har opsagt det ene ydernummer, således at de fra 1. september 2019 kun har borgerne i Gentofte som patienter. Det er Region Hovedstaden, som har ansvaret for lægedækning. Regionen vil annoncere efter nye læger.

Torben Madsen spurgte til status for sagen vedr. alternative placeringer af voksendelen af Kridthuset, jf. PHU 05.12.2018, punkt 1. Forvaltningen svarede, at sagen kommer på næste møde i udvalget.

Dorthe Wichmand Müller spurgte til evaluering af projektet omkring forbedret tandhygiejne for socialt udsatte. Forvaltningen svarede, at der forelægges en sag til et kommende møde i udvalget.

Klaus Fritzboeger var ikke til stede.

Punkt 6: Lukket: Lukkede meddelelser

18-863-00.01.00-A26

Punkt 7: Godkendelse af mødets beslutninger

18-21-00.22.04-P35

Beslutning

Godkendt.